

Примљено:	11.3.2020
ОФ. НОМЕР:	11/3/2020/01
Број листа:	Бројност

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У
НИШУ**

На седници Наставно-научног већа Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу, одржаној дана 25.12.2019. године, донета је Одлука (број одлуке 1535/1-01) о образовању Комисију за спровођење поступка за стицање научног звања **виши научни сарадник** кандидата др Ивана Миловановића, научног сарадника у Инновационом центру Технолошко-металуршког факултета, Универзитета у Београду. Комисија је образована у следећем саставу:

1. Др Татјана Михајлов-Крстев, ред. проф. ПМФ-а у Нишу (ужа н/о Експериментална биологија и биотехнологија), председник
2. Др Јасмина Гламочлија, научни саветник Института за биолошка истраживања „Синиша Станковић“, Института од националног значаја за Републику Србију, Универзитет у Београду (ужа н/о Микологија), члан,
3. Др Душанка Китић, ред. проф. Медицинског факултета у Нишу (ужа н/о Фармација-Фармакогнозија), члан

На основу прегледа приложене документације кандидата, комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Биографски подаци

Кандидат др Иван Миловановић је рођен 27.11.1985. у Нишу. Стално место пребивалишта кандидата је у Нишу, ул. Зетска бр. 6/87.

Образовање

Основну школу „Ратко Вукићевић“ и Гимназију природно-математичког смера „Светозар Марковић“, кандидат је завршио у Нишу. Школске 2004/2005. године кандидат је уписао основне студије Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу, одсек Биологија са екологијом. Кандидат је дипломирао 2009. године са просечном оценом 8,5 одбравнивши дипломски рад под насловом „Анализа варијабилности феморалних пора код зидног гуштера *Podarcis muralis*“ и тиме стекао звање Дипломирани биолог. Исте године кандидат је уписао докторске студије на Биолошком Факултету, Универзитета у Београду, Модул Експериментална микологија. Докторску дисертацију под називом „Способност апсорције селена и биолошка активност екстраката мицелије одабраних врста *Basidiomycotina*“, успешно је одбранио 18.07.2014. године са просечном оценом 9,64.

Радно искуство

Кандидат др Иван Миловановић је од 01.01.2011. године био запослен на Биолошком факултету Универзитета у Београду, на Катедри за алгологију, микологију и лихенологију, на месту истраживача приправника. У звање истраживач сарадник је унапређен одлуком Изборног и Наставно-научног већа Биолошког факултета Универзитета у Београду на IV редовној седници одржаној 27.01.2012. године. Одлуком Изборног и Наставно-научног већа Биолошког факултета Универзитета у Београду, је 24.06.2015. унапређен у звање научни сарадник. Од априла 2017. године кандидат је запослен у Иновационом центру Технолошко-металуршког факултета Универзитета у Београду.

Научно-истраживачка активност

Др Иван Миловановић је у току вишегодишње научно-истраживачке активности у области микологије постигао запажене резултате.

Главни објекат истраживања кандидата су јестиве и лековите врсте макромицета. Основни циљеви истраживања су били: (1) утврђивање утицаја селена на одабране врсте гљива, њихову способност да апсорбују овај микроелемент, као и упознавање са антифунгалним, антиоксидативним и цитотоксичним ефектима екстраката необогаћене и селеном-обогаћене мицелије; (2) хемијска карактеризација мицелије и плодоносног тела *Pleurotus pulmonarius* изложене селеном; (3) оптимизација услова култивације врста родова *Trametes*, *Pleurotus*, *Lenzites*, *Fomitopsis* и *Dichomitus* и др. у циљу испитивања продукције лигнинолитичких ензима (лаказа и манган оксидујућих пероксидаза) и деградације одабраног биљног отпада; (4) Биомониторинг макромицета Ботаничке баште „Јевремовац“; (5) примена наткритичне и ултразвучне екстракције за добијање препарата са антиоксидативним и инхибиторним дејством на бази екстракта из плодоносних тела *Pleurotus* spp.

Кандидат Др Иван Миловановић је резултате својих истраживања публиковао у 19 радова који су објављени у часописима категорије M21a, M21, M22 и M23.

Пет најзначајнијих радова кандидата су:

1. Knežević, A., Stajić, M., Jovanović, V., Kovačević, V., Ćilerdžić, J., Ivan Milovanović, I., Vukojević, J. (2016). Induction of wheat straw delignification by *Trametes* species. Scientific Reports, DOI:10.1038/srep26529.
2. Milovanović, I., Lajin, B., Brauer, S., Steiner, O., Lisa, F., Goessler W. (2019). Simultaneous Selenium and Sulphur speciation analysis in cultivated *Pleurotus pulmonarius* mushroom. Food Chemistry, 279: 231-236.
3. Knežević, A., Stajić, M., Milovanović, I., Vukojević, J. (2017). Degradation of beech wood and wheat straw by *Trametes gibbosa*. Wood Science Technology, 51(5): 1227-1247.
4. Milovanović, I., Stanojković, T., Stajić, M., Brčeski, I., Knežević, A., Ćilerdžić, J., Vukojević, J. (2015). Effect of selenium enrichment of *Lenzites betulinus* and *Trametes hirsuta* mycelia on antioxidant, antifungal and cytostatics potential. Current Pharmaceutical Biotechnology, 16(10): 920-926.
5. Milovanović, I., Stajić, M., Stanojković, T., Knežević, A., Vukojević, J. (2015) Effects of Se presence in mycelia of *Ganoderma* species (higher Basidiomycetes) on their medicinal properties. International journal of medicinal mushroom, 17(1): 11-20.

2. БИБЛИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Библиографска листа кандидата др Ивана Миловановића износи 40 библиографских јединица (број цитата према Web of Science на дан 27.01.2020. године).

*- радови објављени након последњег избора у звање научног сарадника

2.1. Докторска дисертација (M71)

„Способност апсорције селена и биолошка активност екстраката мицелије одабраних врста Basidiomycotina“, модул Експериментална микологија, Биолошки факултет, Универзитет у Београду, 18.07.2014. година.

2.2. Поглавље у монографији (M14)

1.* Stajić, M., Vukojević, J., Milovanović, I., Ćilerdžić, J., Knežević, A. Role of mushroom Mn-oxidizing peroxidases in biomass conversion. In: V.K. Gupta (ed.) *Microbial enzymes in bioconversion of biomass*. Springer International Publishing, Switzerland, 2016, pp. 251-269.

2.3. Радови у међународним часописима изузетне вредности (M21a)

РАДОВИ	Категорија	Цитати	IF
2. Knežević, A., <u>Milovanović, I.</u> , Stajić, M., Lončar, N., Brčeski, I., Vukojević, J., Ćilerdžić, J. (2013). Lignin degradation by selected fungal species. <i>Bioresource Technology</i> , 138: 117-123.	M21a	53	5.039
3.* Knežević, A., Stajić, M., Jovanović, V., Kovačević, V., Ćilerdžić, J., <u>Ivan Milovanović, I.</u> , Vukojević, J. (2016). Induction of wheat straw delignification by <i>Trametes</i> species. <i>Scientific Reports</i> , DOI:10.1038/srep26529.	M21a	7	4.259
4.* <u>Milovanović, I.</u> , Lajin, B., Braeuer, S., Steiner, O., Lisa, F., Goessler W. (2019). Simultaneous Selenium and Sulphur speciation analysis in cultivated <i>Pleurotus pulmonarius</i> mushroom. <i>Food Chemistry</i> , 279: 231-236.	M21a	3	5.339

2.4. Радови у врхунским међународним часописима (M21)

РАДОВИ	Категорија	Цитати	IF
5. Stajić, M., Vukojević, J., Knežević, A., <u>Milovanović, I.</u> (2013). Influence of trace elements on ligninolytic enzyme activity of <i>Pleurotus ostreatus</i> and <i>P. pulmonarius</i> . <i>Bioresources</i> , 8(2): 3027-3037.	M21	10	1.549
6. Stajić, M., Vukojević, J., Knežević, A., Duletić-Laušević S., <u>Milovanović, I.</u> (2013). Antioxidant protective effects of mushroom metabolites. <i>Current topics in medicinal chemistry</i> , 13: 2660-2676.	M21	14	3.453
7. <u>Milovanović, I.</u> , Brčeski I., Stajić M., Korać A., Vukojević J., and Knežević A. (2014). Potential of <i>Pleurotus ostreatus</i> Mycelium for Selenium Absorption. <i>The Scientific World Journal</i> , http://dx.doi.org/10.1155/2014/681834 .	M21	15	1.219

8.* Knežević, A., Živković, L., Stajić, M., Vukojević, J., <u>Milovanović, I.</u> , Spremo-Potparević B. (2015). Antigenotoxic Effect of <i>Trametes</i> spp. Extracts against DNA Damage on Human Peripheral White Blood Cells. <i>The Scientific World Journal</i> , http://dx.doi.org/10.1155/2015/146378 .	M21	9	1.219
9.* Knežević, A., Stajić, M., <u>Milovanović, I.</u> , Vukojević, J. (2017). Degradation of beech wood and wheat straw by <i>Trametes gibbosa</i> . <i>Wood Science Technology</i> , 51(5): 1227-1247.	M21	2	1.706
10.* Knežević, A., Stajić, M., Sofrenić, I., Stanojković, T., <u>Milovanović, I.</u> , Tešević, V., Vukojević, J. (2018). Antioxidative, antifungal, cytotoxic and antineurodegenerative activity of selected <i>Trametes</i> species from Serbia. <i>PlosOne</i> 13(8): e0203064. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0203064	M21	1	2.776

2.5. Радови у истакнутом међународном часопису (M22)

РАДОВИ	Категорија	Цитати	IF
11. Knežević, A., Stajić, M., Vukojević, J., <u>Milovanović, I.</u> (2014). The effect of trace elements on wheat straw degradation by <i>Trametes gibbosa</i> . <i>International Biodeterioration and Biodegradation</i> , 96, 152-156.	M22	10	2.235
12. Knežević, A., <u>Milovanović, I.</u> , Stajić, M., Vukojević, J. (2013). Potential of <i>Trametes</i> species to degrade lignin. <i>International Biodeterioration & Biodegradation</i> , 85: 52-56.	M22	22	2.235
13.* Ćilerdžić, J., Stajić, M., Vukojević, J., <u>Milovanović, I.</u> , Muzgonja, N. (2015). Antioxidant and antifungal potential of <i>Pleurotus ostreatus</i> and <i>Agrocybe cylindracea</i> basidiocarps and mycelia. <i>Current Pharmaceutical Biotechnology</i> , 16(2): 179-186.	M22	11	1.802
14.* <u>Milovanović, I.</u> , Stanojković, T., Stajić, M., Brčeski, I., Knežević, A., Ćilerdžić, J., Vukojević, J. (2015). Effect of selenium enrichment of <i>Lenzites betulinus</i> and <i>Trametes hirsuta</i> mycelia on antioxidant, antifungal and cytostatics potential. <i>Current Pharmaceutical Biotechnology</i> , 16(10): 920-926.	M22	2	1.802
15.* Knežević, A., Stajić, M., <u>Milovanović, I.</u> , Vukojević, J. (2017). Wheat Straw Degradation by <i>Trametes gibbosa</i> : The Effect of Calcium Ions. <i>Waste Biomass Valor.</i> http://dx.doi.org/10.1007/s12649-017-9961-6 .	M22	1	2.358

2.6. Радови у међународном часопису (M23)

РАДОВИ	Категорија	Цитати	IF
16. <u>Milovanović, I.</u> , Brčeski, I., Stajić, M., Vukojević, J., Knežević, A. (2013). Potential enrichment of Medicinal Mushrooms with Selenium to Obtain New Dietary Supplements. <i>International Journal of Medicinal Mushroom</i> , 15(5): 449-455.	M23	11	1.123
17. <u>Milovanović, I.</u> , Stajić, M., Ćilerdić, J., Stanojković, T., Knežević, A., Vukojević, J. (2014). Antioxidant, antifungal and anticancer activities of Se-enriched <i>Pleurotus</i> spp. mycelium extracts. <i>Archives of Biological Sciences</i> , 66(4): 1379-1388.	M23	5	0.718
18.* <u>Milovanović, I.</u> , Stajić, M., Stanojković, T., Knežević, A.,	M23	5	1.357

Vukojević, J. (2015) Effects of Se presence in mycelia of *Ganoderma* species (higher Basidiomycetes) on their medicinal properties. International journal of medicinal mushroom, 17(1): 11-20.

19.* Milovanović, I., Stanojković, T., Stajić, M., Vukojević, J., Knežević, A. (2015). Se effect on biological activity of *Flammulina velutipes*. Italian journal of food science, 27: 1-7.

20.* Knežević, A., Stajić, M., Živković, L., Milovanović, I., Spremo-Potparević, B., Vukojević, J. (2017). Antifungal, Antioxidative, and Genoprotective Properties of Extracts from the Blushing Bracket Mushroom, *Daedaleopsis confragosa* (Agaricomycetes). International Journal of Medicinal Mushrooms, 19(6): 509-520.

2.7. Рад у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком (M24):

РАДОВИ	Категорија
21.* Vukojević, J., Hadžić, I., Knežević, A., Stajić, M., <u>Milovanović, I.</u> , Ćilerdžić, J. (2016). Diversity of macromycetes in the Botanical Garden Jevremovac in Belgrade. Botanica Serbica, 40(2): 249-259.	M24

2.8. Рад у водећем часопису националног значаја (M51)

РАДОВИ	Категорија
22. Knežević, A., <u>Milovanović, I.</u> , Stajić, M., Vukojević, J. (2011). Ligninolytic enzyme production by <i>Lenzites betulinus</i> on selected plant raw materials. Proc. Nat. Sci. Matica Srpska Novi Sad, 120: 333-338.	M51
23. Knežević, A., <u>Milovanović, I.</u> , Stajić, M., Vukojević, J. (2013). <i>Trametes suaveolens</i> as ligninolytic enzyme producer. Proc. Nat. Sci. Matica Srpska Novi Sad, 124: 437-444.	M51
24.* Ćilerdžić, J., Stajić, M., <u>Milovanović, I.</u> , Galić, M., Vukojević, J. (2017). Antioxidative potential of <i>Daedaleopsis tricolor</i> basidiocarps and mycelium. Zbornik Matice srpske za prirodne nauke, 132: 19 - 27.	M51
25.* Knežević, A., <u>Milovanović, I.</u> , Vukojević, J. (2017). Antioxidative activity of <i>Lenzites warnieri</i> basidiocarps. Proc. Nat. Sci. Matica Srpska Novi Sad, 133: 163-171.	M51

2.9. Предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини (M31)

РАДОВИ	Категорија
26.* <u>Milovanović, I.</u> , (2018). Selenium and mushrooms: history and future prospective. Department of Plant science, Karl-Franzens University Graz.	M31

2.10. Саопштење са међународног скупа штампано у целини (M33)

РАДОВИ	Категорија
27. Vukojević, J., <u>Milovanović, I.</u> , Brčeski, I., Stajić, M., Knežević, A. (2011). Potential of <i>Trametes hirsuta</i> mycelium for selenium absorption. 7 th International Conference on Mushroom Biology and Mushroom products. Arcachon, France 4-7 October. Proceedings: 140-143.	M33
28. <u>Milovanović, I.</u> , Kosanić, M., Ćilerdić, J., Brčeski, I., Knežević, A., Stajić, M., Vukojević, J. (2012). Antibacterial potential of <i>Lenzites betulinus</i> cultivation medium enriched with selenium. 18 th Congress of the International Society for Mushroom Science. Beijing, China, 27-30 August. Proceedings: 491-494.	M33

- 29.** Stajić, M., Ćilerdić, J., Duletić-Laušević, S., Vukojević, J., Milovanović, I. (2012). The Effect of Calcium on Ligninolytic Enzymes Production by *Pleurotus ostreatus* During Vine Sawdust Fermentation. 18th Congress of the International Society for Mushroom Science. Beijing, China, 27-30 August. Proceedings: 175-179.

M33

2.11. Саопштење са међународног скупа штампано у изводу (M34)

РАДОВИ	Категорија
30. Knežević, A., <u>Milovanović, I.</u> , Stajić, M., Ćilerdić, J., Vukojević, J. (2012). Effect of wheat bran on ligninolytic enzyme production by <i>Trametes gibbosa</i> . 3 rd African Conference on Edible and Medicinal Mushrooms (ACEMM). Windhoek, Namibia, 24-28 June. Book of Abstract: 24.	M34
31. Knežević, A., <u>Milovanović, I.</u> , Stajić, M., Vukojević, J., Duletić-Laušević, S. (2012). Potential of selected <i>Trametes</i> species to degrade lignin of wheat straw. 4 th Congress of the ecologist of Macedonia, with international participation. Macedonia, Ohrid, 12 – 15 October. Book of Abstract: 28 – 29.	M34
32. Knežević, A., <u>Milovanović, I.</u> , Stajić, M., Vukojević, J. (2013). Antioxidant properties of <i>Trametes versicolor</i> and <i>T. hirsuta</i> . 7 th International medicinal mushroom conference (IMMC7). Beijing, China, 26 – 29 August. Book of Abstract: 148.	M34
33. <u>Milovanović, I.</u> , Knežević, A., Stajić, M., Vukojević, J. (2013). Antioxidant activity of Se-enriched <i>Ganoderma applanatum</i> and <i>G. lucidum</i> mycelia. 7 th International medicinal mushroom conference (IMMC7). Beijing, China, 26 – 29 August. Book of Abstract: 179.	M34
34. <u>Milovanović, I.</u> , Knežević, A., Stajić, M., Vukojević, J. (2013). Antioxidant potential of <i>Armillaria mellea</i> . 8 th Balkan Congress of Microbiology. Veliko Tarnovo, Bulgaria, 02 – 05 October. Book of Abstract	M34
35. Knežević, A., <u>Milovanović, I.</u> , Živković, L., Stajić, M., Vukojević, J., Spremo-Potparević, B. (2013). Antioxidant and genoprotective properties of <i>Trametes gibbosa</i> . 4 th Croatian Botanical Symposium, with international participation. Split, Croatia, 27 – 29 Septembar. Book of Abstract: 143.	M34
36.* Knežević, A., Ćilerdić, J., Stajić, M., Vukojević, J., Duletić-Laušević, S., Alimpić, A., <u>Milovanović, I.</u> (2015). Inhibition of acetylcholinesterase and tyrosinase activity by <i>Trametes</i> spp. extracts. 2 nd International conference on natural products utilization: From plants to pharmacy shelf. Plovdiv, Bulgaria, 14 – 17 October. Book of Abstract: 108.	M34
37.* Vukojević, J., Hadžić, I., Knežević, A., Stajić, M., <u>Milovanović, I.</u> , Ćilerdić, J. (2016). Macrofungi in urban environment: Case study of Botanical Garden "Jevremovac", Serbia. 5 th Congress of the ecologist of Macedonia, with international participation. Macedonia, Ohrid, 19 – 22 October. Book of Abstract: 185.	M34

2.12. Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу (M64)

РАДОВИ	Категорија
38. Knežević, A., <u>Milovanović, I.</u> , Stajić, M., Vukojević, J. (2011). Ligninolytic capacity of <i>Dichomitus squalens</i> . VIII Kongres mikrobiologa Srbije. 25-29. oktobar 2011. (8 th Congress of Serbian Microbiologists. 25 th – 29 th October).	M64
39. <u>Milovanović, I.</u> , Brčeski, I., Knežević, A., Stajić, M., Vukojević, J. (2011). Effect of high selenium concentrations on mycelia growth and absorption ability in <i>Pleurotus ostreatus</i> . VIII Kongres mikrobiologa Srbije. 25-29. oktobar 2011. (8 th Congress of Serbian Microbiologists. 25 th – 29 th October).	M64

2.13. Цитати (без самоцитата)

Научни радови др Ивана Миловановића су цитирани 184 цитата који су приказани у поред библиографских јединица у гроњим табелама (број цитата према Web of Science на дан 27.01.2020. године).

3. ПОДАЦИ О ОБЈАВЉЕНИМ РАДОВИМА ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ НАУЧНИ САРАДНИК

На основу увида у научно-истраживачке активности др Ивана Миловановића, можемо констатовати богат научни опус који се карактерише континуираним радом у одабраној миколошкој области, усавршавањем метода и техника, добро одабраном актуелном проблематиком чији резултати имају фундаментални и апликативни значај.

Досадашњи научно-истраживачки рад др Ивана Миловановића је усресређен на област хемије јестивих и лековитих врста макромицета. Почетна истраживања су била базирана на упоредној хемијској карактеризацији прораслог супстрата, мицелије и плодоносног тела *Pleurotus pulmonarius* изложена селеном (4, 26). Добијени резултати указује на различиту дистрибуцију селена, у погледу његове концентрације али и у погледу детектованих селено-једињења. Кандидат је установио да се селен из неорганскога форме (Na_2SeO_3) конвертује углавном у амино киселину селено-метионин присутну у прораслом супстрату, мицелији и плодоносном телу. Међутим, у мицелији и прораслом супстрату селено-метионин је углавном екстрахован помоћу ензима док у плодоносном телу однос воденог и ензимског приноса селено-метионина приближно је исти. Ово сазнање указује на чињеницу да је ова аминокиселина одговорна за синтезу хормона етилена. У прилог томе су спроведена следећа мерења селено-метионина у базидиокарпу *Pleurotus pulmonarius* старог 1, 3, 6 дана као и хименијума истог старог 6 дана. Добијени резултати су показали негативну корелацију између концентрације селено-метионина и времена плодоношења.

Треба истаћи и значај одређивања биолошке активности екстраката и сагледавање могућности њихове примене као извора помоћних лековитих средстава којим се бавио кандидат др Иван Миловановић. Поређења ради, контролни и селен-обогаћени екстракти, показали су различиту антиоксидативну, антифунгалну и цитотоксичну активност што зависи од испитиване врсте (14, 18, 19). Етанолни екстракти необогаћене и селеном-обогаћене мицелије врста *Lenzites betulinus*, *Trametes hirsuta*, *Flammulina velutipes*, *Ganoderma lucidum* и *G. applanatum* су показале способност неутрализације DPPH радикала. На основу EC_{50} вредности екстраката антиоксидативној потенцијал је опадао следећим редоследом *L. betulinus* > *T. hirsuta* > *G. lucidum* > *G. applanatum* > *F. velutipes*. Присуство селена у мицелији значајно је повећало овај потенцијал ($P < 0.01$). Ниво неутрализације DPPH радикала био је у директној корелацији са садржајем фенола који се кретао од 8.2 μg GAE/mg сувог екстракта до 35.0 μg GAE/mg код *L. betulinus*. Флавоноиде су забележени у знатно нижој концентрацији како у присуству тако и у одсуству селена и то код врста *L. betulinus* и *G. lucidum*. Етанолни екстракти мицелије проучаваних врста који су имали фунгистатички али не и фунгицидни ефекат на 11 тестирањих врста микромицета, на раст *Cladosporium* sp., *Microsporum gypseum* и *Trichophyton*

mentagrophytes су деловали стимулативно. Базирано на МС вредностима екстраката највиши антифунгални капацитет је испољио екстракт мицелије *G. applanatum*. Етанолни екстракти мицелије проучаваних врста су показали ниску цитотоксичну активност против HeLa и LS174 ћелија у поређењу са цитостатиком *cis*-DDP. Екстракти *T. hirsuta* су били најефикаснији против HeLa ћелија; IC₅₀ ($\mu\text{g}/\text{mL}$) вредности 191,4 контролни екстракт и 116,3 екстракт селен-обогаћене мицелије. Екстракти мицелије *G. applanatum* испољили су највишу активност на LS174 ћелијску линију.

Актуелна област истраживања кандидата је екстракција плодоносних тела врста родова *Pleurotus* применом наткритичне и ултразвучне екстракције за добијање препарата са антиоксидативним и инхибиторним дејством на бази екстракта из плодоносних тела *Pleurotus* spp. Резултати су у завршној фази прихватанаја реномираог научног часописа. Кандидат др Иван Миловановић је у овој студији упоредо пратио и поредио приносе ултразвучне и наткритичне екстракције плодоносног тела *Pleurotus pulmonarius* на антиоксидативни и ензимски инхибиторни потенцијал као и хемијску карактеризацију добијених екстраката. Највиши принос екстракције од 63,3 % забележен је применом ултразвучне екстракције. Исти тип екстракције показао је највишу антиоксидативну активност. Коришћењем GC/MS, GC/FID и HPLC је идентификовано 136 једињења. Олеинска, стеаринска, линолеинска киселина су била најзаступљенија једињења. Принос ергостерола од $40,1 \text{ mg g}^{-1}$ је забележен применом наткритичне екстракције. Тестирали екстракти су показали значајну инхибицију тирозиназе и амилазе.

Оптимизација услова култивације врста родова *Trametes*, *Pleurotus*, *Lenzites*, *Fomitopsis* и *Dichomitus* и др. у циљу испитивања производње лигнинолитичких ензима (лаказа и манган оксидујућих пероксидаза) и деградације одабраног биљног отпада (1, 3, 9, 15) били су предмет истраживања кандидата. Проучаван је и утицај услова култивације на производњу лигнинолитичких ензима (лаказа и манган оксидујућих пероксидаза) код 7 врста рода *Trametes*, две врсте рода *Pleurotus*, *Lenzites betulinus*, *Fomitopsis pinicola* и *Dichomitus squalens*. Ензими су окарактерисани изоелектричним фокусирањем и утврђена способност деградације лигнина, хемицелулозе и целулозе. Испитивани услови култивације су били: извори и концентрације угљеника и азота, форме и концентрације микро- и макро- елемената, тип и дужина култивације као и присуство индуцира (9, 15). Показано је постојање велике интер- и инраспекцијске варијабилности у активности проучаваних ензима и разградњи коришћеног биљног отпада (пшенична слама, стабљике кукуруза, пиљевина храста и винове лозе) између врста и сојева рода *Trametes* различитог географског порекла (3). Велика разноврсност у производњи ензима, како између врста тако и између сојева исте врсте, потврђујује да су класификација и односи у оквиру врсте још увек дискутибилни (1). Актуелност наведених проучавања потврђује и реноме часописа у којима су радови објављени.

Антимикробна, антиоксидативна, антиканцерогена и генопротективна активност екстраката мицелије и плодоносних тела бројних врста макромицета (пре свега из родова *Ganoderma*, *Trametes*, *Pleurotus*, *Agrocybe*, *Daedaleopsis*, *Flammulina* и *Lenzites*) су били предмет проучавања др Ивана Миловановића (8, 10, 13, 20, 24, 25, 36). Значајна биолошка активност испитиваних врста зависи од типа екстракције, соматског или плодоносног тела као и природе теста.

Др Иван Миловановић је дао значајан допринос у мониторингу и првом попису врста макромицета присутних у Ботаничкој башти „Јевремовац“ како на

отвореном простору тако и у стакленику (21, 37). Укупно, 124 врста макромицета је забележено од чега чак 22 врсте су забележене по први пут у Србији.

4. КВАЛИТАТИВНИ ПОКАЗАТЕЉИ

Показатељи успеха у научном раду

Кандидат Др Иван Миловановић је од избора у звање научног сарадника (2015. године) до сада публиковао 1 поглавље у монографији међународног значаја (категорија M14) и 14 рада у научним часописима (2 у категорији M21a, 3 у категорији M21, 3 у категорији M22, 3 у категорији M23, 1 у категорији M24 и 2 у категорији M51). Такође, од последњег избора има 1 предавање по позиву са Карл-Франзенс факултета Универзитета у Грацу и 2 саопштења на међународним научним скуповима (M34). Кандидат је и добитник JESH стипендије у 2018. години у трајању од 6 месеци, која је реализивана под менторством Проф Walter Goessler, ACHE група, Карл-Франзенс факултета Универзитета у Грацу.

Др Иван Миловановић је рецензирао следеће радове са SCI листе:

1. Optimization of the medium composition to obtain the mycelium of *Agaricus bisporus* rich in biologically active bioelements. Ref. Ms. No. BTER-D-15-01058. Biological Trace Elements Research
2. Tolerance and bioaccumulation of heavy metals by fungus *Pleurotus ostreatus* HAAS. Ref. Ms. No. cbdv. 201600222. Chemistry and Biodiversity.
3. Mychochemical changes induced by selenium enrichment in *P. ostreatus* fruiting bodies. Ref. Ms. No. jf-2017-00715h. Journal of Agriculture and Food Chemistry.
4. Chemical characteristics of Selenium polysaccharide from *Pleurotus ostreatus* and antioxidant activities in vitro. Ref. Ms. No. IJFST-2017-22870. International Journal of Food Science and Technology.
5. Nanoparticles in biomedicine: Let there be intrinsic light. ID 145690. International journal of nanomedicine.
6. Evaluation of different strategies for Selenomethionine (SeMet) analyses in yeast by asymmetrical flow field flow fractionation - inductively coupled plasma mass spectrometry (AF4-ICP-MS). Ref. Ms. No. FOODCHEM-D-19-02469.
7. Magnetized bio-solid phase extractor for Zn(II) and Cr(III) their preconcentration and determination from water and food samples. Ref. Ms. No. FOODCHEM-D-19-02595.

Рад на формирању и образовању научно-истраживачког подмладка

Од избора у звање истраживач сарадник, 2012. године, кандидат је учествовао у реализацији практичне наставе из предмета: Микологија, Основи алгологије и микологије, Методе и технике у микологији, Биологија јестивих и лековитих гљива, Биолошки активне супстанце гљива и њихова примена у медицини и фармацији.

Осим тога, био је члан комисија за оцену и одбрану два мастер рада, као и ментор у изради једног мастер рада:

1. Бојана Трифуновић (2014). Утицај извора азота и индуцера на деградацију лигнина са *Daedalopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt i *Daedalopsis tricolor* (Bull.) Bondartsev & Singer. *Мастер рад, Биолошки факултет, Универзитет у Београду*. Комисија: Проф. др Мирјана Стјанић (ментор), др Иван Миловановић (ментор), др Јасмина Ђилерђић (члан).

2. Милица Галић (2014). Потенцијал *Daedalopsis confragosa* (Bolton) J. Schröt i *Daedalopsis tricolor* (Bull.) Bondartsev & Singer за разградњу различитог биљног отпада. *Мастер рад, Биолошки факултет, Универзитет у Београду*. Комисија: Проф. др Јелена Вукојевић (ментор), др Јасмина Ђилерђић (ментор), др Иван Миловановић (члан).
3. Борјан Ђорђе (2015). Врсте рода *Trametes* Fr. као потенцијални антиоксидативни и антифунгали агенси. Комисија: Проф. др Мирјана Стайић (ментор), др Иван Миловановић (ментор), Александар Кнежевић (члан), Проф. др Јелена Вукојевић (члан).

Организација научног рада

Кандидат др Иван Миловановић је у периоду од 01.01.2011. године до 31.03.2017. године, био ангажован на пројекту „Карактеризација и примена метаболита гљива и утвђивање потенцијала нових биофунгицида“ (ев. бр. ОН173032), финансираном од стране Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије. Од 01.04.2017. године учествује у реализацији пројекта „Функционални физиолошки активни биљни материјали са додатом вредношћу за примену у фармацеутској и прехрамбеној индустрији“ (ИИИ45017), интегралних интердисциплинарних истраживања, финансираног од стране Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије. Од јануара до јула 2018. године, др Иван Миловановић је успешно реализовао кратак истраживачки пројекат „Микохемијска карактеризација селен-третиране *Pleurotus pulmonarii*“ финансиран од стране Аустријске агенције за интернационалну сарадњу (OEAD). У оквиру матичног пројекта (ИИИ45017), др Иван Миловановић руководи подпројектним задатком утицаја наткритичне екстракције из плодоносних тела одабраних врста гљива а у циљу добијања препарата са фармаколошким ефектима.

Међународна сарадња

Током вишегодишњег рада, кандидат је остварио успешну сарадњу са другим научно-истраживачким институцијама укључујући: Биолошки факултет Универзитета у Београду, Технолошко-металуршки факултет Универзитета у Београду, Хемијски факултет Универзитета у Београду, Институт „Јосиф Панчић“ у Београду, Карл-Франзенс факултета Универзитета у Грацу.

Др. Иван Миловановић је члан уредничког одбора међународног часописа *Austin Biology*.

Квалитет научних резултата

Библиографска листа кандидата др Ивана Миловановића (број цитата према Web of Science на дан 27.01.2020. године) износи 40 библиографских јединица: докторску дисертацију, 1 поглавље у монографији међународног значаја, 20 радова у међународним часописима са SCI листе, 4 рада у водећим часописима националног значаја, 1 предавање по позиву, 3 рада објављена у целини и 8 саопштења на међународним скуповима, као и 2 саопштења на скупу националног значаја штампана у изводу.

Кандидат Др Иван Миловановић је од избора у звање научног сарадника (2015. године) до сада публиковао 1 поглавља у монографији међународног значаја (категорија M14) и 14 рада у научним часописима (2 у категорији M21a, 3

у категорији M21, 3 у категорији M22, 3 у категорији M23, 1 у категорији M24 и 2 у категорији M51). Такође, од последњег избора има 1 предавање по позиву са Карл-Франзенс факултета Универзитета у Грацу и 2 саопштења на међународним научним скуповима (M34).

5. ЗАКЉУЧАК СА ПРЕДЛОГОМ

На основу увида у приложену документацију, биографију и библиографију кандидата, као и целокупног научно-истраживачког рада, Комисија је закључила да др Иван Миловановић испуњава све услове предвиђене Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача Републике Србије за избор у звање виши научни сарадник.

Комисија је утврдила да је кандидат у својој научној каријери остварио укупно 142 бодова. Од последњег избора у звање научни сарадник, кандидат је стекао 84 бодова чиме је остварио квантитативни захтев за избор у звање виши научни сарадник. Детаљан преглед квантитативних услова и компетентности кандидата је приказан у табелама 1 и 2.

Табела 1

Категорија	Број радова	Вредност	Укупно
M14 – Монографска студија/поглавље у књизи	1	4	4
M21a - Рад у међународном часопису изузетних вредности	2	10	20
M21 - Рад у врхунском међународном часопису	3	8	24
M22 - Рад у истакнутом међународном часопису	3	5	15
M23 - Рад у међународном часопису	3	3	9
M24 - Рад у националном часопису међународног значаја	1	2	2
M29a – Уређивање међународног научног часописа	1	1,5	1,5
M31 – Предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини	1	3,5	3,5
M34 - Саопштење са међународног скупа штампано у изводу	2	0,5	1
M51 - Рад у водећем часопису националног значаја	2	2	4
Укупно			84

Табела 2

	Потребно	Остварено
M10+M20+M31+M32+M33+M41+M42+M90	40	79
M11+M12+M21+M22+M23	30	68
УКУПНО	50	84

На основу целокупне научноистраживачке активности кандидата, квалитета и квантитета објављених радова, њихове цитираности, ангажовању у организацији и унапређењу научног рада, Комисија констатује да кандидат осим квантитативних испуњава и све квалитативне услове за избор у звање виши научни сарадник.

Због свега наведеног у извештају Комисија за задовољством предлаже Наставно-научном већу Природно-математичког факултета у Нишу да подржи предлог др Ивана Миловановића у научно звање **ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК**.

Ниш, 06.03.2020. година

Чланови комисије:

Татјана Михајлов-Крстев
Др Татјана Михајлов-Крстев, редовни професор
Универзитет у Нишу - Природно-математички факултет

Јасмина Гламочлија
Др Јасмина Гламочлија, научни саветник
Универзитет у Београду - Институт за
Биолошка истраживања „Синиша Станковић“,
Институт од националног значаја за Републику Србију

Душанка Китић
Др Душанка Китић, редовни професор
Универзитет у Нишу - Медицински факултет